

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๕๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที ๒๓ เดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๗ หน้า ๘ มุลค่าข่าว ๔๘๑,๓๖๕.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

เรียนรู้การทำเทียนหอม

‘ปฐมวัย’ วาระโลก วาระเรา Young Society

- อนุรักษ์ขนบ วัฒนธรรม วิถีพัฒนา
สำนักงานสนับสนุนสุขภาวะเด็ก
เยาวชน และครอบครัว

เพราะ ‘ปฐมวัย’ นับเป็นช่วงเวลาทอง
ในการพัฒนาคนให้เกิดคุณภาพได้อย่าง
แท้จริง โดยจากการศึกษาวิจัย พบว่า

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาการ
สมวัย เมื่อเติบโตขึ้น จะเป็นทรัพยากรมนุษย์
ที่มีคุณภาพ

อีกทั้ง หากพิจารณาความคุ้มค่าในเชิง
ของการลงทุน พบว่า ผลวิเคราะห์การลงทุน
ด้านส่งเสริมพัฒนาการและโภชนาการในเด็ก
พบว่า ได้ผลตอบแทนถึง 3 เท่า และสามารถ
ประหยัดงบประมาณการลงทุนด้านการศึกษา
และความช่วยเหลือทางสังคมได้ถึง 7 เท่า

แต่สถานการณ์ปัจจุบันของเด็กปฐมวัย
กลับพบว่า คุณภาพของเด็กมีแนวโน้มลดลง
ทั้งด้านสติปัญญา การเจริญเติบโต และ

พัฒนาการที่สมวัย ซึ่งเป็นผลมาจากการเสี่ยงดู
การจัดการศึกษา และการบริการแก่เด็กปฐมวัย
ที่ไม่เหมาะสม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีการกิจ
ในการจัดบริการและส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้
กับประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่ม เด็ก สตรี
ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส หลายท้องถิ่นได้
ดำเนินการจัดระบบสนับสนุนและการบริการ
สำหรับกลุ่มประชากรดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม
เช่น ระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุและ
ผู้ด้อยโอกาส ระบบการดูแลสุขภาพ ระบบการ
ศึกษาเพื่อเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะระบบการ
ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในความ
รับผิดชอบของ “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” (ศพด.)
ซึ่งจากอดีตที่ผ่านมาคุณภาพดังกล่าว ถูกตีค่า
เป็นเพียง “โรงเรียนเด็ก”

แต่ปัจจุบันกระแสการพัฒนาเด็กปฐมวัย
เริ่มเข้าไปมีบทบาทกับหน่วยงานทุกระดับทั้งใน
และต่างประเทศ อย่างสหรัฐอเมริกาได้ประกาศ
นโยบายด้านการศึกษาให้ลงทุนในเด็กปฐมวัย
เป็นวาระแห่งชาติ ส่งผลให้ไทยเกิดการตื่นตัว
จนกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงาน

ทองเหรียญ อินทียิ่ง

เด็กนำเต้าหู้ก่อนเข้าห้องเรียน

ระดับนโยบายสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รวมถึงองค์กรภาคเอกชนและนักวิชาการ พร้อมใจเดินหน้าบักของลงพื้นที่ “ปฐมวัย”

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลเจดีย์แม่ครัว ต.แม่แฝกใหม่ อ.เจดีย์แม่ครัว จ.เชียงใหม่ ซึ่งมีเด็กอายุขวบครึ่ง - 5 ขวบเต็มในการดูแลถึง 285 คน ก็ขอตั้งเป้าหมายเป็น “ต้นแบบ” ของ ศพต. เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้วยการสนับสนุนจากพี่เลี้ยงคือ ทีม COACT: Capacity of a Community Treasures (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์) และความร่วมมือของกระทรวงสาธารณสุข กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) นำรูปแบบการพัฒนาแบบก้าวกระโดดเพื่อความเป็นเลิศใน “5 ระบบหลัก” คือ 1.ระบบบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2.ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม 3.ระบบการจัดหลักสูตรการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ 4.ระบบการดูแลคุณภาพ และ 5.ระบบการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน หากพิจารณาสภาพแวดล้อมของศูนย์ฯ เจดีย์แม่ครัว ถือเป็น ศพต.ที่มีบรรยากาศเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพราะมีพื้นที่เรียนรู้ นอกห้องเรียน สวนเกษตร นาข้าว อากาศ

บันดินเหนียว

โปร่งโล่งไม่อึดอัด สร้างความประทับใจตั้งแต่ก้าวแรก

โดยก่อนที่เด็กๆ จะเข้าสู่ชุด ศพต. จะต้องผ่านการคัดกรองความเจ็บป่วยเบื้องต้น โดยเฉพาะโรคยอดฮิตอย่างมือเท้าปาก ที่เมื่อพบจะต้องแยกเด็กเพื่อรอผู้ปกครองมารับกลับไปไว้รับการตรวจรักษา นอกจากนั้นก็ยังมีจุดล้างมือพร้อมผ้าเช็ดมือคือ ระบบการดูแลสุขภาพของเด็กที่เป็นรูปธรรมและได้ผล ปลอดภัยจากเชื้อโรค ความสะอาดสุขอนามัย ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากของเด็กเล็ก

ในวันที่ทีมงาน ได้ลงไปเยี่ยมเป็นวันศุกร์ ทั้งคุณครูพี่เลี้ยงและเด็กๆ จะแต่งตัวด้วยชุดพื้นเมืองและกำลังตั้งแถวเพื่อเดินเข้าห้องเรียน และได้พบกับ พงศ์ศักดิ์ ศิริ นายกเทศมนตรีตำบลเจดีย์แม่ครัว ที่เล่าให้ฟังว่า เด็ก 2-5 ปี เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ จำเป็นต้องปมเพาะเด็ก สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งด้านการศึกษา และด้านสุขภาพร่างกาย ซึ่งต้องสมบูรณ์แข็งแรงก่อน คุณภาพการศึกษาจึงจะตามมา

“เช่นเดียวกับต้นไม้ทำอะไรให้ยืนต้น มีใบดอกผลที่สวยงาม ศพต.ทต.จัดการเรียนการสอนลักษณะเรียนปนเล่นที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิตชุมชนเข้ามาสอดแทรกในกิจกรรมต่างๆ เพราะทุกวันนี้คนลืมนิเวศวิถีชีวิตของชุมชน ประเพณีและวัฒนธรรม เพราะมุ่งสู่ระบบดิจิทัล หากถามว่าทันสมัยหรือไม่คำตอบคือ ใช่ แต่ก็ส่งผลให้เด็กๆ ลืมวิถีชีวิตชุมชนประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม ดังนั้น ครูพี่เลี้ยงเด็กมีส่วนสำคัญมากในการที่จะทำ ให้เด็กมีการศึกษาที่มีคุณภาพ” นายกเทศมนตรีฯ เอย

และสำหรับเจ้าบ้านอย่าง ทองเหรียญ อินทียิ่ง รักษาการ ทน.ศพต.เทศบาลตำบลเจดีย์แม่ครัว ก็ร่วมฉายภาพการทำงาน นับจากได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่คัดเลือก ศพต.ต้นแบบของภาคเหนือ และทางคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ซึ่งมี ผศ.ดร.จุฑามาศ โชติบาง เป็นผู้จัดการโครงการต้องการร่วมพัฒนา ศพต.แบบก้าวกระโดด และมีจุดเน้นในเรื่องพัฒนาการศึกษา ซึ่งทาง ศพต.เองยังมีความรู้ไม่เพียงในเรื่อง

ดังกล่าว ทีม COACT จึงเข้ามาสนับสนุนเพิ่มเติมให้ในจุดนี้ด้วย 5 ระบบหลัก กับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6 ด้าน แต่ละด้านจะมีบทบาท กิจกรรมคล้ายคลึงกัน จะแตกต่างกันในด้านที่ 4 คือ ระบบการดูแลสุขภาพ ซึ่งทุกด้านสามารถเชื่อมร้อยกันได้

“ระบบบริหารจัดการจะทำงานเองเพียงผู้เดียวไม่ได้ต้องมีผู้บริหาร องค์กรชุมชน องค์กรที่เป็นทุนทางสังคมเข้ามาช่วยในการพัฒนาให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมจะเน้นการพิจารณาและนำใช้ทุนทางสังคมที่มีในพื้นที่ และการขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในชุมชน”

นอกจากการเรียนรู้ในห้องเรียนแล้ว ที่นี่ยังมีการพาเด็กออกไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การเรียนรู้วัฒนธรรมจากภูมิปัญญาพื้นบ้านจากบ้านของชาวชุมชนเอง อาทิ **สัจจสายคำฟู** รองประธานสภาปลัดเทศบาลตำบลเจดีย์แม่ครัว ซึ่งได้อนุรักษ์ของเก่าที่หาดูได้ยากในปัจจุบัน เช่น เครื่องมือด้านการเกษตร เครื่องดนตรี ส่วนบ้าน **นิพล นามวงศ์** เรียนรู้การส่งเสริมการปลูกพืชผักอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย การคัดแยกขยะ การทำปุ๋ยอินทรีย์เพื่อสังคม และยังได้เรียนรู้การแปรรูปอาหารจากมันฝรั่งพืชเศรษฐกิจของชุมชนจาก กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

และนั่นจึงเป็นที่มาของเสียงเจื้อยแจ้วของแม่คำ พ่อคำตัวน้อยในตลาด “ลานวันธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น” บริเวณศพต.เทศบาลตำบลเจดีย์แม่ครัว ตามซุ้มเล็กๆ มีทั้งผักปลอดสารพิษจากสวนหลังศูนย์ฯ ข้าวโพดบึ่ง ขนมครก นำสมุนไพรรูขมิ้นบั้ง ส้มตำ ฯลฯ ที่จะเปิดขายตอนกลางวัน และหลังเลิกเรียนให้กับเพื่อนนักเรียนด้วยกันและผู้ปกครองที่มารับ เพื่อเป็นการเรียนรู้ที่ต้องการให้เด็กได้ทดลองสัมผัสจริง ทำเอง ขายเองของเงินเอง รู้จักคิดแก้ปัญหาและเกิดความสัมพันธ์ ความสามัคคี

...เพราะการพัฒนาเด็กปฐมวัยไม่ใช่หน้าที่ของครูโดยตรง แต่เป็นหน้าที่ของผู้ปกครอง ชุมชนที่จะช่วยกันดูแลส่งเสริมพัฒนาการเด็กไปพร้อมๆ กัน